

1 Bezoek

- Op 15 maart 2023 is een veldbezoek uitgevoerd door ecologen W. Smeenk en C. Bos bij half bewolkt weer, een temperatuur van 11°C en 1 Bft.

2 Inleiding

De gemeente Leeuwarden, verder 'opdrachtgever' genoemd, is voornemens om een gebied ten zuiden van Goutum, buurtschap De Hem, in te richten met woningen, infrastructuur en natuurlijke landschapselementen. Hiervoor worden enkele sloten gedempt en wordt het terrein bouwrijp gemaakt.

Ten behoeve van deze ingreep is er door Altenburg & Wymenga in februari 2019 (*Weterings, S. & E. van der Heijden 2019. Ecologische beoordeling inrichting buurtschap De Hem in Leeuwarden. A&W-notitie 3190. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.*) een Ecologische beoordeling uitgevoerd. Gezien de verstreken tijd heeft de opdrachtgever JM ecologie gevraagd om te onderzoeken of de conclusies uit deze ecologische beoordeling nog actueel zijn.

2.1 Globale ligging

Afbeelding 2.1. Overzicht plangebied (rode lijnen) in Goutum (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Overzicht plangebied (rode lijnen) in Goutum (bron achtergrond: Esri).

3 Locatie en ingreep

Het plangebied bestaat grotendeels uit percelen met grasland, waar tussen enkele greppels en watergangen aanwezig zijn. Ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied loopt de Wirdumervaart. De watergangen binnen het plangebied hebben geen ruige oevervegetatie en bevatten geen waterplanten. Het land is voornamelijk begroeid met grassen en enkele kruidensoorten. Op sommige locaties is er een plas-dras situatie ontstaan in het grasland, maar op de meeste locaties is het land droog. Ten westen van het plangebied loopt de Wergeasterdyk, waar enkele woningen en boerderijen aanwezig zijn. Ten noorden van het plangebied bevindt zich de bebouwde kom van Goutum, met meerdere woningen, een kerk, dorps huis en sportvelden. Ten zuiden van het plangebied worden nieuwe woningen gebouwd langs de weg De Houtekster. Tevens is hier een school aanwezig.

Afbeelding 3.1. Plangebied gezien vanaf zuiden.

Afbeelding 3.2. Watergang binnen plangebied.

Afbeelding 3.3. Plangebied gezien vanaf noorden.

Afbeelding 3.4. Plas-dras situatie.

Afbeelding 3.5. Wirdumervaart.

Afbeelding 3.6. Bomenrij en watergang langs Wergeasterdyk.

4 Beoordeling

4.1 Soortbescherming

De conclusies vanuit de Ecologische beoordeling van Altenburg & Wymenga zijn nog actueel voor dit plangebied. Er wordt niet verwacht dat zich tegenwoordig, buiten de genoemde soorten, andere beschermde soorten in het gebied zullen bevinden. Hieronder zijn de vervolgstappen weergegeven:

Algemene broedvogels

Voor algemene broedvogels is het aan te raden om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren (globaal 15 maart t/m 15 juli). Wanneer men binnen het vogelbroedseizoen wil werken, dienen actieve broedgevallen voorkomen te worden door het plaatsen van vogelwerende middelen, zoals vlaggetjes, of dient er een controle plaats te vinden op actieve broedgevallen.

Vliegrouete vleermuizen en foerageergebied otter

De Wirdumervaart kan door meervleermuis en watervleermuis gebruikt worden als essentiële vliegroueteondersteuning en door de otter als foerageergebied. In het inrichtingsplan worden voorwaarden opgenomen om lichtverstoring op de Wirdumervaart te voorkomen. Permanent negatieve effecten op een vliegrouete van vleermuizen en foerageergebied van de otter worden daarmee uitgesloten.

Ook dient er tijdens de bouwphase ook rekening te worden gehouden met verlichting. Het advies is om geen werkzaamheden na zonsondergang uit te voeren. Indien dit wel nodig is, dient verlichting niet gericht te worden op de Wirdumervaart en omliggende woningen. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van amberkleurige verlichting.

Zorgplicht

In de watergangen kunnen diverse vrijgestelde of niet-beschermde amfibieën en vissen aanwezig zijn. Men dient daarom de sloten in één richting te dempen, richting een andere waterloop, zodat dieren kunnen ontsnappen. Tevens dient men de werkzaamheden uit te voeren tussen september en februari en men dient de werkzaamheden niet uit te voeren bij vorst of bij temperaturen hoger dan 25 graden, gezien sterfte onder amfibieën en vissen dan hoger kan zijn.

Tijdens het veldbezoek op 15 maart 2023 zijn er in het plangebied veel hazen en hazenlegers waargenomen. Hazen zijn in Friesland niet beschermd en hiervoor geldt dus de zorgplicht. Het is daarom aan te raden om de werkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen van de haas uit te voeren, zodat jonge hazen niet gedood worden tijdens de werkzaamheden. De voortplantingsperiode van de haas loopt van februari tot en met oktober.

Tevens is het aan te raden om tijdens de werkzaamheden één kant op te werken en richting een vluchtroute voor de haas, naar nieuw leefgebied, zodat deze kan ontsnappen aan de werkzaamheden.

4.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, EHS gebied, gebied aangewezen als Natuur buiten de EHS, ganzenfoerageergebied of weidevogelkansgebied.

Voor omliggende Natura 2000-gebieden wordt aangeraden om een AERIUS berekening te laten uitvoeren, om te onderzoeken of de geplande ingreep qua stikstofuitstoot negatieve effecten kan hebben op omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor de overige beschermde gebieden zijn negatieve effecten door de geplande werkzaamheden uitgesloten.

5 Conclusie

De conclusies van het rapport van Altenburg & Wymenga (2019) zijn nog actueel voor het plangebied. Wel is het aan te raden om extra rekening te houden met de haas, gezien deze veelvuldig voorkomt binnen het plangebied.

Gorredijk, maart 2023.
JM ecologie b.v.